Kirjallinen kysymys KK 420/2026 vp

Inka Hopsu vihr

Kirjallinen kysymys kasvatuksen ja koulutuksen rahoituksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Tuore PISA-tutkimus näyttää, että suomalaisten nuorten oppimistulokset ovat heikentyneet samaan aikaan matematiikassa, luonnontieteissä ja lukutaidossa. Suomessa muutokset ovat olleet voimakkaampia kuin OECD-maissa keskimäärin. Tämä on kohtalokasta Suomen tulevaisuuden kannalta, sillä Suomi voi menestyä vain osaamisen avulla.

Trendi on jatkunut lähes koko 2000-luvun ajan eikä suunta näytä kääntyvän kohti parempaa. Tarvitsemme monia läpileikkaavia toimia sekä koulutuksen laatuun ja lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyen. Myös koulutuksen rahoituksella on kiistaton vaikutus, sillä se vaikuttaa esimerkiksi opetusryhmien kokoon, erityisopettajien saatavuuteen ja erityisluokkien määrään.

Edeltävässä valtioneuvoston koulutuspoliittisessa selonteossa (2021) on kirjaus siitä, että "2020-luvulla osa koulutuksen rahoitustarpeesta katetaan kohdentamalla ikäluokkien pienenemisestä johtuvia valtion rahoitusosuudesta säästyviä määrärahoja selonteon tavoitteiden mukaisen varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen lainsäädännön ja rahoituksen kokonaisuudistuksen toimeenpanoon julkisen talouden tilanne huomioiden."

Valtiovarainministeriö on kuitenkin arvioinut julkisen talouden näkökulmasta kestämättömäksi, jos ikäluokkien pienenemisen ei annettaisi vaikuttaa perusopetuksen määrärahan tasoon samaan aikaan kun muut ikäsidonnaiset menot kasvavat. Valtiovarainministeriö on ilmoittanut myös vastustavansa kuntien raportointivelvoitteita rahoituksen kohdentumisesta.

Tällä hallituskaudella on jo käynyt niin, että kuntien valtionosuusleikkaukset tekevät pitkälti tyhjäksi esimerkiksi esi- ja perusopetuksen oppimisen tukeen kohdennetut parannukset. Varhaiskasvatuksen ja koulutuksen laadun kehittämiseksi olisi myös ensiarvoisen tärkeää, että myös tulevien vuosien rahoitus olisi mahdollisimman pitkäjänteisesti tiedossa, mikä mahdollistaa myös kunnille tarvittavien investointien tekemisen.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko valtiovarainministeriö sitoutunut voimassa olevaan koulutuspoliittiseen selontekoon koulutuksen rahoituksen turvaamisen osalta,

miten valtiovarainministeriö arvioi ikäluokkien pienenemiseen liittyvää kehitystä tulevan vuosikymmenen osalta ja

Valmis
5.0

Kirjallinen kysymys KK 420/2026 vp

onko hallituksella käytössään tarvittava tieto siitä, kohdentuvatko julkisen talouden eurot opetukseen käytössä oleviin resursseihin?

Helsingissä 7.10.2026

Inka Hopsu vihr